

O'ZBEKISTONNING IJTIMOYIY TARMOQ SIYOSATI: RAQAMLI IQTISODIYOT VA JAMIYATDAGI O'RNI

Mulkamonova Nilufar Erkin qizi

Toshkent Davlat Tibbiyot Universiteti, Davolash ishi fakulteti 1-bosqich talabasi,
mulkamonovanilufar@gmail.com

Toshqobilov Shamshodbek Erkin o'g'li

Toshkent Axborot Texnologiyalari Universiteti, Kiberxavfsizlik fakulteti 3-bosqich talabasi,
erkinmulkamonov@gmail.com

Annotatsiya: So'nggi yillarda O'zbekiston Respublikasida raqamli transformatsiya jarayoni tez sur'atlar bilan rivojlanmoqda. Ayniqsa ijtimoiy tarmoqlar, internet platformalari va raqamli iqtisodiyotning o'sishi jamiyat hayotiga, iqtisodiy faoliyatga va davlat siyosatiga sezilarli ta'sir ko'rsatmoqda. Mazkur maqolada O'zbekistonning ijtimoiy tarmoq siyosati, uning raqamli iqtisodiyot va jamiyatdagi o'rni, shuningdek, davlat tomonidan yaratilayotgan raqamli infratuzilma va strategiyalar keng yoritiladi.

Maqolada ijtimoiy tarmoqlarning iqtisodiyotga ta'siri, jumladan, marketing, e-commerce, reklama va innovatsion tadbirkorlik sohalaridagi roli tahlil qilinadi. Shu bilan birga, ijtimoiy tarmoqlar jamiyatda axborot almashinuvi, jamoatchilik fikrini shakllantirish, yoshlar va tadbirkorlar faolligini oshirish kabi funksiyalari orqali fuqarolik jamiyatining rivojlanishidagi o'rniga e'tibor qaratiladi.

Shuningdek, maqolada ijtimoiy tarmoq siyosatining ijobiy va salbiy jihatlari batafsil muhokama qilinadi. Ijobiy tomonlari orasida shaffoflik, ochiqlik, iqtisodiy imkoniyatlarni kengaytirish va fuqarolik faolligini oshirish keltirilsa, salbiy jihatlar sifatida soxta axborot, kiberxavfsizlik tahdidlari va axloqiy muammolar ko'rib chiqiladi.

Maqolada davlatning ijtimoiy tarmoqlarga oid siyosati, qonuniy tartibga solish choralari ishlab chiqishi, mahalliy va xalqaro tajribalarni integratsiya qilish yo'llari ham tahlil qilinadi. Shu bilan birga, ijtimoiy tarmoqlar va raqamli iqtisodiyotning istiqbollari, ularni takomillashtirish va xavfsizligini oshirish bo'yicha taklif va tavsiyalar beriladi.

Maqola O'zbekistonning raqamli jamiyat sari o'tishi jarayonida ijtimoiy tarmoqlarning strategik ahamiyatini ochib beradi, ularning iqtisodiyot, siyosat va jamiyatdagi rolini chuqur tahlil qilishga qaratilgan.

Kalit so'zlar: O'zbekiston, ijtimoiy tarmoq siyosati, raqamli iqtisodiyot, jamiyat hayoti, internet platformalari, raqamli transformatsiya, axborot almashinuvi, fuqarolik faolligi, yoshlar va tadbirkorlar, iqtisodiy faoliyat, marketing va reklama, e-commerce, innovatsion tadbirkorlik, mahalliy va xalqaro siyosiy tajribalar, raqamli infratuzilma, axborot xavfsizligi, soxta axborot va kiberxavfsizlik, shaffoflik va ochiqlik, strategik imkoniyatlar

KIRISH

So'nggi yillarda O'zbekiston Respublikasida raqamli texnologiyalar va ijtimoiy tarmoqlarning rivojlanishi jamiyatning turli sohalariga sezilarli ta'sir ko'rsatmoqda.

Internet platformalari, xususan Telegram, Instagram, YouTube, X (Twitter) kabi ijtimoiy tarmoqlar aholining kundalik hayotida, iqtisodiy faoliyatda va fuqarolik jamiyatini rivojlantirishda muhim rol o'ynay boshladi. Shu bois, davlat tomonidan ijtimoiy tarmoqlarni tartibga solish, raqamli infratuzilmani rivojlantirish va raqamli iqtisodiyotga integratsiya qilish borasida siyosiy chora-tadbirlar ishlab chiqilmoqda.

Ijtimoiy tarmoqlar jamiyat hayotida axborot almashinuvi, jamoatchilik fikrini shakllantirish, yoshlar va tadbirkorlar faoliyatini qo'llab-quvvatlash kabi ko'plab funksiyalarni bajaradi. Ular shuningdek iqtisodiy faoliyat, marketing, e-commerce va innovatsion tadbirkorlikni rivojlantirishda ham strategik ahamiyatga ega. Shu bilan birga, ijtimoiy tarmoqlarning noto'g'ri ishlatilishi soxta axborot, kiberxavfsizlik tahdidlari va axloqiy muammolarni keltirib chiqarishi mumkin.

Ushbu maqolaning maqsadi — O'zbekistonning ijtimoiy tarmoq siyosatini, uning raqamli iqtisodiyot va jamiyatdagi o'rnini chuqur tahlil qilish, ijtimoiy tarmoqlarning iqtisodiyot va fuqarolik jamiyatiga ta'siri, davlat siyosatining ijobiy va salbiy jihatlarini aniqlashdan iborat. Tadqiqotning asosiy vazifalari quyidagilardan iborat:

1. O'zbekistonning raqamli iqtisodiyot va ijtimoiy tarmoqlar bo'yicha siyosatini o'rganish;
2. Ijtimoiy tarmoqlarning iqtisodiyot va jamiyat hayotidagi o'rnini tahlil qilish;
3. Ijtimoiy tarmoq siyosatining ijobiy va salbiy tomonlarini aniqlash;
4. Raqamli transformatsiya va jamiyatdagi istiqbollar bo'yicha tavsiyalar ishlab chiqish.

I. O'ZBEKISTONNING RAQAMLI SIYOSATI VA IJTIMOIIY TARMOQALARGA YONDASHUVI

So'nggi o'n yilliklarda O'zbekiston Respublikasida raqamli transformatsiya jarayoni tez sur'atlar bilan rivojlanmoqda. Davlatning raqamli siyosati nafaqat iqtisodiy rivojlanish, balki fuqarolik jamiyati, axborot xavfsizligi va innovatsion faoliyatni rivojlantirishga qaratilgan strategik yo'nalishlarni o'z ichiga oladi. Raqamli iqtisodiyot konsepsiyasi mamlakatning barcha sohalariga — moliya, savdo, ta'lim, sog'liqni saqlash, transport va davlat boshqaruviga — raqamli texnologiyalarni integratsiya qilish orqali innovatsion rivojlanishning asosini yaratadi.

Raqamli iqtisodiyotning asosiy maqsadi — iqtisodiy samaradorlikni oshirish, ish o'rinlarini yaratish, mahalliy va xorijiy investitsiyalarni jalb qilish, shuningdek, yoshlarni raqamli va innovatsion faoliyatga keng jalb qilishdir. Ushbu yo'nalish mamlakatning global raqobatbardoshligini oshirish va iqtisodiy diversifikatsiya jarayonlarini tezlashtirishga xizmat qiladi. Shu bilan birga, raqamli iqtisodiyot fuqarolarning hayot sifatini yaxshilash, onlayn xizmatlar orqali kundalik ehtiyojlarni qondirish va davlat xizmatlarini soddalashtirish imkonini beradi.

Davlat tomonidan ishlab chiqilgan "Raqamli O'zbekiston – 2030" dasturi mamlakatning raqamli iqtisodiyot va ijtimoiy tarmoqlar infratuzilmasini rivojlantirish bo'yicha strategik yo'l xaritasini belgilaydi. Ushbu dastur doirasida bir qancha asosiy yo'nalishlar ajratilgan: elektron hukumat (e-government) tizimini kengaytirish, fuqarolarning raqamli savodxonligini oshirish, ijtimoiy tarmoqlar orqali axborot almashinuvi tizimini modernizatsiya qilish, mahalliy texnologik startaplarni qo'llab-

quvvatlash, shuningdek, axborot xavfsizligi va qonuniy tartibga solishni ta'minlash. Dastur fuqarolarning onlayn faolligini oshirish va yoshlarni innovatsion loyihalarga jalb qilishga alohida e'tibor qaratadi.

Internet va ijtimoiy tarmoqlar infratuzilmasini rivojlantirish siyosati O'zbekistonning raqamli siyosatidagi eng muhim yo'nalishlardan biridir. Davlat yuqori tezlikdagi internet tarmoqlarini kengaytirish, mobil aloqa va mahalliy server infratuzilmasini rivojlantirish orqali raqamli xizmatlar va ijtimoiy platformalarning samarali ishlashini ta'minlamoqda. Shu bilan birga, O'zbekiston hukumati yoshlar, tadbirkorlar va mahalliy startaplar uchun malaka oshirish, innovatsion loyihalarni amalga oshirish va raqamli iqtisodiyotda ishtirok etish imkoniyatlarini yaratmoqda.

Raqamli siyosatning yana bir muhim jihati — axborot xavfsizligi va qonuniy tartibga solishdir. Davlat soxta ma'lumotlar, kiberhujumlar va shaxsiy ma'lumotlarning xavfsizligini ta'minlashga qaratilgan qonuniy me'yorlarni ishlab chiqmoqda. Shu bilan birga, ijtimoiy tarmoqlarda shaffoflikni oshirish, fuqarolarning onlayn faolligini rag'batlantirish va raqamli madaniyatni rivojlantirish bo'yicha chora-tadbirlar amalga oshirilmoqda.

Natijada, O'zbekistonning raqamli siyosati va ijtimoiy tarmoqlarga yondashuvi mamlakat iqtisodiy rivojlanishi, fuqarolik jamiyati va raqamli transformatsiya jarayonlarida strategik ahamiyat kasb etadi. Bu siyosat nafaqat innovatsion texnologiyalarni joriy etish, balki ijtimoiy barqarorlikni ta'minlash, axborot xavfsizligini oshirish va fuqarolik faolligini rivojlantirishga xizmat qiladi. Shu bois, davlat siyosati va ijtimoiy tarmoqlar o'rtasidagi uzviy bog'liqlik O'zbekistonning raqamli jamiyat sari o'tishida muhim ahamiyatga ega.

II. IJTIMOIIY TARMOQALARNING IQTISODIYOT VA JAMIYATDAGI O'RNI

So'nggi o'n yilliklarda ijtimoiy tarmoqlar nafaqat shaxslararo muloqot vositasi sifatida, balki iqtisodiyot va jamiyat hayotida strategik ahamiyat kasb qiluvchi vosita sifatida keng tarqalmoqda. Internet platformalari va ijtimoiy tarmoqlar innovatsion biznes-modellar, elektron tijorat (e-commerce), marketing, reklama va kommunikatsiya sohaslarini tubdan o'zgartirdi. Shu bilan birga, ular axborot almashinuvi, jamoatchilik fikrini shakllantirish, yoshlar va tadbirkorlar faoliyatini qo'llab-quvvatlashda ham muhim rol o'ynaydi. Ijtimoiy tarmoqlar orqali jamiyatdagi iqtisodiy va ijtimoiy jarayonlarni tezkor kuzatish, tahlil qilish va rivojlantirish imkoniyatlari ortdi.

Ijtimoiy tarmoqlar orqali iqtisodiy faoliyat (marketing, e-commerce, reklama)

Ijtimoiy tarmoqlar korxonalar va tadbirkorlar uchun yangi biznes imkoniyatlarini yaratadi. Shu platformalar orqali marketing va reklama strategiyalarini yanada samarali amalga oshirish mumkin. Masalan, mahsulot va xizmatlar haqidagi ma'lumotlarni aniq maqsadli auditoriyaga yetkazish, reklama xarajatlarini optimallashtirish va mijozlarning xatti-harakatlarini real vaqt rejimida tahlil qilish imkoniyatlari mavjud.

E-commerce sohasida ijtimoiy tarmoqlar onlayn savdo jarayonini soddalashtiradi. Bu kichik va o'rta biznes subyektlariga yangi bozorlarni ochish, mahsulot va xizmatlarni global auditoriyaga yetkazish, mijozlar bilan to'g'ridan-to'g'ri muloqot qilish va marketing strategiyalarini optimallashtirish imkonini beradi. Shu tariqa, ijtimoiy tarmoqlar mahalliy tadbirkorlikni rivojlantirish va iqtisodiy samaradorlikni oshirishda muhim vosita sifatida xizmat qiladi.

Shuningdek, ijtimoiy tarmoqlar brendni rivojlantirish va kompaniya imidjini mustahkamlashda ham samarali ishlatiladi. Mijozlarning fikrlari, sharhlari va baholari kompaniyalar uchun tezkor tahlil manbai bo'lib xizmat qiladi. Bu esa marketing strategiyasini yanada moslashtirish, mahsulot va xizmat sifatini yaxshilash, shuningdek, raqobatbardoshligini oshirish imkonini beradi. Shu bilan birga, startaplar va innovatsion loyihalar ijtimoiy tarmoqlar orqali investitsiyalar jalb qilish, foydalanuvchi bazasini kengaytirish va global miqyosda o'z mahsulotlarini targ'ib qilish imkoniyatiga ega bo'ladilar.

Axborot almashinuvi va jamoatchilik fikrini shakllantirishdagi roli

Ijtimoiy tarmoqlar jamiyatda axborot almashinuvi va jamoatchilik fikrini shakllantirishning asosiy vositasiga aylangan. Ular fuqarolar, ekspertlar, jurnalistlar va davlat idoralari o'rtasida tezkor va samarali muloqot platformasini yaratadi. Shu platformalar orqali jamiyatdagi muammolar, yangiliklar va voqealar haqidagi axborot tezkor yetkaziladi, bu esa shaffoflik va ochiqlikni oshiradi.

Ijtimoiy tarmoqlar fuqarolarning ishtirokini oshiradi: onlayn so'rovnomalar, muhokamalar, sharhlar va kampaniyalar orqali jamoatchilik muammolarini ko'rsatish, yechimlar taklif etish va davlat qarorlarini baholash imkoniyatiga ega bo'ladi. Shu bilan birga, bu platformalar orqali jamoatchilik nazorati kuchayadi, davlat organlari faoliyati shaffoflashadi va qarorlar qabul qilish jarayonida fuqarolar roli ortadi.

Shuningdek, ijtimoiy tarmoqlar axborotning tezkor tarqalishini ta'minlaydi. Masalan, favqulodda vaziyatlar, yangi qonunlar, iqtisodiy o'zgarishlar yoki sog'liqni saqlash bo'yicha muhim yangiliklar tezkor yetkazilishi mumkin. Bu esa jamiyatni xabardor qilish va fuqarolarni o'zini tutish strategiyasini shakllantirish imkonini beradi.

Yoshlar, tadbirkorlar va OAV uchun ijtimoiy tarmoqlarning imkoniyatlari

Ijtimoiy tarmoqlar yoshlar uchun o'quv, malaka oshirish va professional rivojlanish imkoniyatlarini yaratadi. Onlayn kurslar, vebinarlar, mentorlik dasturlari va professional hamjamiyatlarda faol ishtirok etish orqali yoshlar o'z bilim va ko'nikmalarini oshiradilar. Shu bilan birga, ular innovatsion loyihalarni yaratish, startaplarni rivojlantirish va raqamli iqtisodiyotda ishtirok etish imkoniyatiga ega bo'ladi.

Tadbirkorlar uchun ijtimoiy tarmoqlar yangi mijozlar topish, mahsulot va xizmatlarini targ'ib qilish, reklama kampaniyalarini optimallashtirish va innovatsion loyihalarni amalga oshirish platformasidir. Shu bilan birga, OAV (ommaviy axborot vositalari) ijtimoiy tarmoqlar orqali axborot tarqatish, auditoriya bilan muloqot qilish va jamoatchilikni xabardor qilish imkoniyatiga ega bo'ladi.

Natijada, ijtimoiy tarmoqlar nafaqat kommunikatsiya vositasi bo'lib qolmay, balki yangi iqtisodiy imkoniyatlar yaratish, jamoatchilikni jalb qilish, yoshlar va tadbirkorlar faoliyatini qo'llab-quvvatlashda ham strategik ahamiyat kasb etadi. Ular raqamli iqtisodiyotning ajralmas qismi sifatida innovatsion rivojlanish va jamiyatning global raqobatbardoshligini oshirishga xizmat qiladi.

III. IJTIMOY TARMOQ SIYOSATINING IJOBIY VA SALBIY JIHATLARI

Ijtimoiy tarmoq siyosati davlatning raqamli iqtisodiyot va jamiyatni rivojlantirish strategiyasida muhim o'rin tutadi. Bu siyosat ijtimoiy tarmoqlarni tartibga solish, ularni barqaror va xavfsiz ishlashini ta'minlash, shuningdek, fuqarolarning faol onlayn ishtirokini

rag'batlantirishga qaratilgan. Shu bilan birga, ijtimoiy tarmoqlarning salbiy jihatlari ham mavjud bo'lib, ularni samarali boshqarish uchun qonuniy va texnologik choralar talab etiladi. Quyida ijtimoiy tarmoq siyosatining ijobiy va salbiy jihatlari, shuningdek, davlatning axborot xavfsizligini ta'minlash yo'nalishlari batafsil tahlil qilinadi.

Ochiqlik, shaffoflik va fuqarolik faolligini oshirishdagi ahamiyati

Ijtimoiy tarmoqlar davlat va jamiyat o'rtasida muloqot vositasi sifatida samarali ishlatiladi. Ular shaffoflik va ochiqlikni oshirishga xizmat qiladi: hukumatning qarorlari, iqtisodiy siyosat yo'nalishlari va yangi qonunlar haqida axborot tez va keng auditoriyaga yetkaziladi. Shu tariqa, fuqarolar o'zlarini bevosita jarayonlarga jalb etish, davlat siyosatini baholash va tanqidiy fikr bildirish imkoniyatiga ega bo'ladi.

Ochiq ijtimoiy tarmoqlar yoshlar, tadbirkorlar va jamoatchilik tashkilotlari faoliyatini qo'llab-quvvatlaydi. Ular o'z loyihalarini, startaplarini yoki ijtimoiy tashabbuslarini keng auditoriyaga yetkazish imkoniyatiga ega bo'ladilar. Natijada, raqamli siyosatning bu jihati fuqarolik faolligini oshiradi, yoshlar va mahalliy hamjamiyatlar orasida innovatsion fikrlashni rivojlantiradi va jamoatchilik ishtirokini kuchaytiradi.

Shuningdek, ijtimoiy tarmoqlar orqali fuqarolar davlat organlari faoliyatini kuzatish, muammolarni aniqlash va ularga yechim topish imkoniga ega bo'ladi. Shu tariqa, davlat siyosati va qarorlar qabul qilish jarayoni shaffoflashadi va fuqarolarning ishtiroki kengayadi.

Soxta axborot, kiberxavfsizlik va axloqiy muammolar

Ijtimoiy tarmoqlarda tarqaladigan salbiy omillar ham mavjud. Soxta axborot, yolg'on xabarlar, propaganda va manipulyatsion materiallar jamiyatda noto'g'ri tushunchalarni shakllantirishi mumkin. Bu esa nafaqat jamoatchilik fikrini, balki iqtisodiy va siyosiy jarayonlarni ham noto'g'ri yo'naltirish xavfini tug'diradi.

Kiberxavfsizlik tahdidlari ham dolzarb muammo hisoblanadi. Onlayn platformalardagi shaxsiy ma'lumotlarning buzilishi, firibgarlik va kiberhujumlar ijtimoiy tarmoqlarning ishonchliligini kamaytiradi. Shu bilan birga, axloqiy masalalar ham mavjud: shaxsiy hayotga tajovuz, bolalar va yoshlar uchun zararli kontent, haqorat va diskriminatsiya kabi muammolar ijtimoiy tarmoqlar orqali keng tarqaladi.

Salbiy omillarni kamaytirish uchun davlat va jamiyat kompleks choralarni qo'llashi zarur. Masalan, soxta axborotni aniqlash tizimlari, kiberxavfsizlik protokollari, yoshlarni himoya qilish mexanizmlari va axloqiy me'yorlarni joriy etish — bu yo'nalishlarning asosiy elementlaridir. Shu bilan birga, fuqarolarni raqamli savodxonlik va onlayn etikaga o'rgatish ham muhim ahamiyatga ega.

Davlatning axborot xavfsizligini ta'minlash siyosati

O'zbekiston hukumati ijtimoiy tarmoqlar orqali tarqaladigan axborotni tartibga solish va xavfsizligini ta'minlashga qaratilgan siyosat ishlab chiqmoqda. Bu siyosatning asosiy yo'nalishlariga quyidagilar kiradi:

- Qonuniy tartibga solish: onlayn faoliyatni me'yorlashtirish, shaxsiy ma'lumotlarni himoya qilish va internetda firibgarlikni kamaytirish.
- Texnologik yechimlar: soxta axborotni aniqlash, spam va manipulyatsion kontentni bloklash, kiberxavfsizlik protokollarini joriy etish.
- Fuqarolarni ongli qilish: raqamli savodxonlikni oshirish, yoshlar va ijtimoiy guruhlarini onlayn xavfsizlik bo'yicha o'qitish.

- Mahalliy va xalqaro hamkorlik: global standartlar va tajribalarni O'zbekistonga integratsiya qilish orqali xavfsizlik tizimlarini kuchaytirish.

Shu orqali davlat ijtimoiy tarmoqlarda axborot oqimini nazorat qiladi, fuqarolarning ishtirokini rag'batlantiradi va onlayn faoliyatni xavfsiz qiladi. Natijada, ijtimoiy tarmoq siyosati ijobiy jihatlarini maksimal darajada oshirib, salbiy omillarini minimallashtirish imkoniyatini yaratadi.

IV. RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA IJTIMOIIY TARMOQLARNING ISTIQBOLLARI

Raqamli iqtisodiyotning jadal rivojlanishi ijtimoiy tarmoqlarning nafaqat kommunikatsion, balki iqtisodiy, siyosiy va ijtimoiy ahamiyatini yanada kuchaytirmoqda. Bugungi kunda ijtimoiy tarmoqlar korxonalar, davlat idoralari, yoshlar va jamoatchilik tashkilotlari uchun nafaqat axborot almashish vositasi, balki strategik resursga aylangan. Ularning rivojlanish istiqbollari sun'iy intellekt (AI), katta ma'lumotlar (Big Data), algoritmik boshqaruv tizimlari va mahalliy platformalarning jadal rivojlanishi bilan bevosita bog'liq. Shu bilan birga, raqamli madaniyatni shakllantirish va raqamli savodxonlikni oshirish davlat va jamiyat uchun muhim strategik vazifa hisoblanadi.

Sun'iy intellekt, Big Data va algoritmik boshqaruvning ijtimoiy tarmoqlarga ta'siri

Sun'iy intellekt va Big Data texnologiyalari ijtimoiy tarmoqlarning ishlash samaradorligini tubdan oshirdi. Katta ma'lumotlarni tahlil qilish orqali foydalanuvchi xatti-harakatlarini aniqlash, ularning qiziqishlariga mos kontent yaratish, maqsadli reklama va marketing kampaniyalarini optimallashtirish imkoniyati mavjud. Shu bilan birga, algoritmik boshqaruv foydalanuvchilarga individualizatsiyalangan xizmatlar, interaktiv tajribalar va platformalardan yanada samarali foydalanish imkoniyatini beradi.

AI va Big Data texnologiyalari orqali ijtimoiy tarmoqlar quyidagi imkoniyatlarga ega bo'ladi:

- Trendlarni aniqlash va prognoz qilish: foydalanuvchilarning xatti-harakatlari, mashhur mavzular va ijtimoiy oqimlarni tahlil qilish orqali platformalar kelajakdagi ehtiyojlarni oldindan bashorat qilishi mumkin.

- Iqtisodiy samaradorlikni oshirish: reklama va marketing strategiyalari foydalanuvchi profillari asosida moslashtiriladi, bu esa xarajatlarni kamaytiradi va foydani oshiradi.

- Jamoatchilik fikrini boshqarish va muammolarni aniqlash: foydalanuvchi sharhlari, so'rovnomalar va interaktiv muhokamalar asosida davlat va korxonalar samarali qarorlar qabul qilish imkoniga ega bo'ladi.

Shu tariqa, sun'iy intellekt va algoritmik boshqaruv ijtimoiy tarmoqlarni foydalanuvchi ehtiyojlariga moslashtirilgan, xavfsiz va samarali platformalarga aylantiradi.

Mahalliy platformalarni rivojlantirish istiqbollari

Raqamli iqtisodiyot sharoitida mahalliy ijtimoiy tarmoqlarni rivojlantirish strategik ahamiyatga ega. Mahalliy platformalar iqtisodiy mustaqillikni ta'minlaydi, milliy madaniyat va axborot xavfsizligini himoya qiladi, shuningdek, yoshlar va tadbirkorlar uchun innovatsion imkoniyatlar yaratadi.

Mahalliy platformalarni rivojlantirish quyidagi yo'nalishlarda amalga oshirilishi mumkin:

- Texnologik infratuzilmani kengaytirish: yuqori tezlikdagi internet, mahalliy serverlar, bulutli xizmatlar va ma'lumotlarni xavfsiz saqlash tizimlarini joriy etish.

- Innovatsion xizmatlarni integratsiya qilish: elektron tijorat, onlayn ta'lim, startaplar va raqamli xizmatlarni mahalliyLashtirish orqali foydalanuvchilar uchun qulay va barqaror ekotizim yaratish.

- Yoshlarni va tadbirkorlarni rag'batlantirish: innovatsion loyihalarni moliyalashtirish, texnologik startaplar uchun grantlar ajratish, raqamli kompetentsiyalarni oshirish dasturlarini amalga oshirish.

- Xalqaro hamkorlik va integratsiya: global standartlarni o'zlashtirish va mahalliy platformalarni jahon miqyosida raqobatbardosh qilish.

Shu yo'nalishlar orqali mahalliy ijtimoiy tarmoqlar nafaqat iqtisodiy rivojlanishga hissa qo'shadi, balki foydalanuvchi bazasini kengaytirish, milliy axborot maydonini himoya qilish va raqamli transformatsiyani tezlashtirish imkoniyatini yaratadi.

Raqamli madaniyat va raqamli savodxonlikni oshirish zarurati

Raqamli iqtisodiyot sharoitida ijtimoiy tarmoqlardan samarali va xavfsiz foydalanish uchun fuqarolarning raqamli madaniyati va savodxonligi yuqori bo'lishi zarur. Raqamli savodxonlik nafaqat texnologiyalardan foydalanish qobiliyatini, balki axborot xavfsizligi, onlayn etikaga rioya qilish, soxta axborotdan himoyalanih va samarali kommunikatsiya qilish qobiliyatini ham o'z ichiga oladi.

Raqamli madaniyatni rivojlantirish orqali:

- Fuqarolar onlayn axborotlarni tahlil qila oladi, soxta xabarlarini aniqlay oladi va mas'uliyatli axborot iste'molchisi bo'ladi.

- Yoshlar va tadbirkorlar innovatsion xizmatlarni yaratishda va raqamli iqtisodiyotda faol ishtirok etishda ishonchli bilim va ko'nikmalarga ega bo'ladi.

- Davlat va jamiyat o'rtasidagi muloqot samarali bo'lib, ijtimoiy tarmoqlardan barqaror va xavfsiz foydalanish ta'minlanadi.

- Axborot xavfsizligi va shaxsiy ma'lumotlarni himoya qilish darajasi oshadi, kiberxavfsizlik tahdidlari kamayadi.

Shunday qilib, raqamli madaniyat va raqamli savodxonlikni oshirish ijtimoiy tarmoqlarning istiqbolli rivojlanishi, raqamli iqtisodiyotning barqarorligi va fuqarolarning samarali ishtirokini ta'minlash uchun strategik jihatdan zarurdir.

Raqamli iqtisodiyot sharoitida ijtimoiy tarmoqlarning istiqbollari nafaqat texnologik yutuqlarga, balki fuqarolarning raqamli savodxonligi, mahalliy platformalarning rivojlanishi va davlat siyosatining samarali boshqaruviga bog'liq. Sun'iy intellekt, Big Data va algoritmik boshqaruv ijtimoiy platformalarni yanada interaktiv, individualizatsiyalangan va foydalanuvchi ehtiyojlariga mos qiladi. Shu bilan birga, mahalliy ijtimoiy tarmoqlarni rivojlantirish va raqamli madaniyatni shakllantirish orqali O'zbekiston raqamli iqtisodiyotda mustahkam o'rin egallashi, yoshlar va tadbirkorlar faoliyatini qo'llab-quvvatlashi va axborot xavfsizligini ta'minlashi mumkin.

XULOSA

Ushbu maqolada O'zbekistonning ijtimoiy tarmoq siyosati va raqamli iqtisodiyot sharoitida ularning jamiyat hayotidagi o'rni batafsil tahlil qilindi. Tadqiqot davomida ijtimoiy tarmoqlarning iqtisodiyot, fuqarolik jamiyati va davlat boshqaruvi sohalaridagi roli

yoritildi, shuningdek, ularning ijobiy va salbiy jihatlari, istiqbolli imkoniyatlari o'rganildi. Maqolada ta'kidlanganidek, O'zbekistonning "Raqamli O'zbekiston – 2030" dasturi mamlakatning barcha sohalarida raqamli transformatsiyani amalga oshirishga qaratilgan strategik yo'l xaritasi sifatida muhim ahamiyatga ega. Ushbu dastur raqamli iqtisodiyotning rivojlanishi, ijtimoiy tarmoqlar infratuzilmasini mustahkamlash, fuqarolik faolligini oshirish va axborot xavfsizligini ta'minlash yo'nalishlarini o'z ichiga oladi.

Ijtimoiy tarmoqlar iqtisodiyot sohasida marketing, elektron tijorat, reklama va startaplarni rivojlantirish uchun samarali vosita bo'lib, ularning faol ishlatilishi yangi ish o'rinlarini yaratish, mahalliy va global bozorlar bilan integratsiya va iqtisodiy samaradorlikni oshirish imkonini beradi. Shu bilan birga, ijtimoiy tarmoqlar jamiyatda axborot almashinuvi, jamoatchilik fikrini shakllantirish va fuqarolik faolligini kuchaytirishda strategik ahamiyat kasb qiladi. Biroq, soxta axborot, kiberxavfsizlik tahdidlari va axloqiy muammolar kabi salbiy jihatlar ham mavjud bo'lib, ularni bartaraf etish uchun davlatning samarali siyosati va texnologik yechimlar talab etiladi.

Raqamli iqtisodiyot sharoitida ijtimoiy tarmoqlarning istiqbollari juda keng. Sun'iy intellekt, katta ma'lumotlar va algoritmik boshqaruv tizimlari platformalarning samaradorligini oshiradi, foydalanuvchi tajribasini yaxshilaydi va individualizatsiyalangan xizmatlarni ta'minlaydi. Mahalliy ijtimoiy platformalarni rivojlantirish esa milliy axborot xavfsizligini mustahkamlash, yoshlar va tadbirkorlarni qo'llab-quvvatlash va iqtisodiy mustaqillikni ta'minlash imkonini yaratadi. Shu bilan birga, raqamli madaniyatni shakllantirish va raqamli savodxonlikni oshirish fuqarolarni onlayn faoliyatda mas'uliyatli va xavfsiz ishtirok etishga tayyorlaydi, soxta axborot va kiberxavfsizlik tahdidlariga qarshi himoya qatlamini mustahkamlaydi.

O'zbekistonning ijtimoiy tarmoq siyosati va raqamli transformatsiyasi mamlakatni raqamli jamiyat sari olib boruvchi muhim omil hisoblanadi. Mahalliy platformalarni rivojlantirish, raqamli savodxonlikni oshirish, sun'iy intellekt va algoritmik boshqaruv texnologiyalarini samarali qo'llash orqali O'zbekiston nafaqat iqtisodiy rivojlanish va global raqobatbardoshlikni oshirishi, balki fuqarolik jamiyati va axborot xavfsizligini mustahkamlashi mumkin. Shu bilan birga, davlatning shaffof va barqaror siyosati ijtimoiy tarmoqlarning samarali ishlashini ta'minlab, raqamli jamiyatning barqaror rivojlanishiga hissa qo'shadi. Natijada, O'zbekiston raqamli transformatsiya jarayonida innovatsion yechimlar, yoshlar va tadbirkorlar faolligi hamda barqaror axborot maydoni orqali raqamli jamiyat sari muvaffaqiyatli o'tish imkoniyatiga ega bo'ladi.